

STRATEGY FOR COMMUNITY TOURISM DEVELOPMENT IN NAM DAM VILLAGE, QUAN BA COMMUNE, QUAN BA DISTRICT, HA GIANG PROVINCE

Nguyen Thu Thuy^{1*}, Hoang Thai Son², Kieu Thi Huong Lan³

¹TNU - University of Economics and Business Administration

²Thai Nguyen University

³TNU - University of Information and Communication Technology

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	06/01/2021	Nam Dam village in Quan Ba district has many opportunities in community based tourism development such as: beautiful natural landscape, typical cultural features of the Dao Cham, the unity in tourism development of people and authorities... The authors used the SWOT analysis method to assess opportunities and challenges in tourism development in the village. The results show that Nam Dam village has many functions in culture, landscape, and other undeclared tourism products. This is an opportunity to turn tourism into an economic focus. In the future, village tourism cooperatives should create unique tourism products, at the same time the locality needs to have a long-term development strategy to preserve the national cultural identity, protect the environment while increasing the income of the people.
Revised:	01/02/2021	
Published:	28/4/2021	
KEYWORDS		
Community tourism		
People		
Tourism products		
Services		
Tourists		

PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI THÔN NẬM ĐĂM, XÃ QUẢN BẠ, HUYỆN QUẢN BẠ, TỈNH HÀ GIANG

Nguyễn Thu Thủy^{1*}, Hoàng Thái Sơn², Kiều Thị Hương Lan³

¹Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh – ĐH Thái Nguyên

²Đại học Thái Nguyên

³Trường Đại học Công nghệ thông tin và Truyền thông - ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	06/01/2021	Thôn Nặm Đăm thuộc huyện Quản Bạ có nhiều cơ hội trong phát triển du lịch cộng đồng như: cảnh quan thiên nhiên đẹp, nét văn hóa đặc trưng của người Dao chàm, sự thống nhất trong phát triển du lịch của người dân và chính quyền... Nhóm tác giả sử dụng phương pháp phân tích SWOT để đánh giá cơ hội, thách thức trong phát triển du lịch tại thôn. Kết quả cho thấy, thôn Nặm Đăm còn nhiều tiềm năng trong văn hóa, cảnh đẹp và các sản phẩm du lịch chưa được khai thác – đây chính là cơ hội để đưa du lịch trở thành hướng kinh tế mũi nhọn. Trong thời gian tới, hợp tác xã du lịch của thôn nên tạo ra các sản phẩm du lịch có tính đặc trưng, đồng thời địa phương cần có chiến lược phát triển trong dài hạn nhằm gìn giữ bản sắc văn hóa dân tộc, bảo vệ môi trường mà vẫn gia tăng nguồn thu cho người dân.
Ngày hoàn thiện:	01/02/2021	
Ngày đăng:	28/4/2021	
TỪ KHÓA		
Du lịch cộng đồng		
Người dân		
Sản phẩm du lịch		
Dịch vụ		
Du khách		

* Corresponding author. Email: thuthuyt1211@gmail.com

1. Đặt vấn đề

Du lịch cộng đồng (DLCD) là loại hình du lịch do cộng đồng tổ chức, dựa vào thiên nhiên và văn hoá địa phương với mục tiêu bảo vệ môi trường. Khái niệm về du lịch được nhiều nghiên cứu đưa ra, theo khoản 15, điều 3 Luật Du lịch 2017 như sau: “*Du lịch cộng đồng là loại hình du lịch được phát triển trên cơ sở các giá trị văn hóa của cộng đồng, do cộng đồng dân cư quản lý, tổ chức khai thác và hưởng lợi*”. Harold Goodwin [1], Bùi Thị Hải Yến [2], và Đỗ Anh Tài [3] đã chỉ ra rằng, phát triển DLCD rất phù hợp với khu vực miền núi với sự đặc trưng của thiên nhiên và đa dạng trong văn hóa phong tục tập quán của người dân. DLCD đề cao quyền làm chủ, chú ý phân bổ lợi ích rộng rãi và nâng cao chất lượng cuộc sống cho cộng đồng. Đặc biệt, vai trò của người dân bản địa trong phát triển DLCD là rất quan trọng, khi du lịch phát triển người dân địa phương sẽ có thu nhập gia tăng và họ sẽ có nhiều động lực trong phát triển dịch vụ du lịch, nhờ đó cảnh quan môi trường được bảo vệ, văn hóa dân tộc được gìn giữ và phát huy. Trong quá trình phát triển DLCD, những tác động có lợi đã mang đến cho cả hai đối tượng là khách du lịch – người dân bản địa. Cụ thể, với khách du lịch, DLCD tạo cơ hội tìm hiểu, nâng cao nhận thức về môi trường và giao lưu văn hoá, trải nghiệm cuộc sống hàng ngày của cộng đồng. Đối với người dân địa phương có thể gia tăng thu nhập khi trực tiếp tham gia vào mô hình du lịch như: làm hướng dẫn viên, phục vụ ăn uống, nghỉ ngơi cho du khách tại nhà, tổ chức các lễ hội đặc trưng của vùng miền... nhờ đó góp phần phát triển kinh tế địa phương. Nhiều mô hình du lịch trong và ngoài nước đã được triển khai và thực hiện như: Mô hình liên kết phát triển du lịch cộng đồng tại Vườn quốc gia Gunung Halimun-Indonesia; Mô hình liên kết phát triển du lịch cộng đồng tại làng Ghandruk thuộc Khu bảo tồn Annapurna – Nepal; Mô hình liên kết phát triển du lịch cộng đồng tại bản Huay Hee-Thái Lan; Khu bảo tồn làng nhà sàn dân tộc sinh thái Thái Hải, tỉnh Thái Nguyên; Dự án phát triển làng du lịch cộng đồng tại xã Mai Hịch, Mai Châu, tỉnh Hòa Bình [4]; Mô hình liên kết phát triển DLCD tại thôn Tân Phong, xã Hồ Thầu, huyện Hoàng Su Phì, tỉnh Hà Giang [5]... Các mô hình đó đã mang lại nhiều kết quả cho người dân và địa phương. Đồng thời, trong quá trình triển khai không tránh khỏi những hạn chế và được rút ra thành kinh nghiệm cho quá trình phát triển DLCD tại các địa phương khác. Đặc biệt, Nguyễn Thị Mai [6] với nghiên cứu “*Phát triển du lịch cộng đồng ở huyện Buôn Đôn, tỉnh Đắk Lắk*” đã phân tích, đánh giá thực trạng phát triển du lịch cộng đồng tại huyện Buôn Đôn, tỉnh Đắk Lắk bằng ma trận SWOT để từ đó đề xuất các giải pháp phát triển loại hình du lịch này cho địa phương trong thời gian tới. Những nghiên cứu trên đã là căn cứ để nhóm tác giả tiến hành phân tích mô hình phát triển DLCD tại một thôn có nhiều tiềm năng trong phát triển du lịch của tỉnh Hà Giang.

Trong quá trình phát triển loại hình DLCD, tỉnh Hà Giang đang cho thấy tiềm năng, triển vọng của DLCD đến tăng thu nhập, tăng trưởng kinh tế của địa phương. Dưới sự chỉ đạo của lãnh đạo tỉnh, nhiều huyện đã tập trung phát triển các homestay cùng với những nét văn hóa dân tộc đặc trưng để thu hút du khách đến với Hà Giang. Trong đó, thôn Nặm Đăm, xã Quản Bạ, huyện Quản Bạ là thôn sinh sống của người Dao Chàm với cảnh đẹp tự nhiên: sông suối, hang động, ruộng bậc thang... Nhiều năm qua, lãnh đạo huyện, xã cùng với người dân trong thôn đã tập trung phát triển các sản phẩm du lịch địa phương nhằm gia tăng thu nhập cho người dân. Thành tựu đạt được ngoài sự mong đợi của mọi người với môi trường cảnh quan sạch đẹp, đời sống người dân nâng cao, văn hóa dân tộc được duy trì, phát huy, nhiều hộ dân đã có thêm thu nhập từ 50 – 70 triệu đồng/năm, đặc biệt năm 2017 Dao Homestay tại thôn đã được chứng nhận danh hiệu “Nhà ở có phòng cho khách du lịch thuê đạt tiêu chuẩn ASEAN” tại diễn đàn Du lịch Đông Nam Á – ATF...

Tuy vậy, để tránh sự trùng lặp, rập khuôn giữa các khu du lịch cộng đồng của tỉnh Hà Giang nói riêng và các địa phương trong cả nước nói chung, du lịch của thôn Nặm Đăm cần có chiến lược phát triển cụ thể trong ngắn hạn, dài hạn nhằm tạo ra sự độc đáo, mới lạ nhằm duy trì lượng khách, giữ chân du khách và quảng bá du lịch của thôn. Do đó, bài viết sẽ đánh giá thực trạng du

lich tại thôn Nặm Đăm thời gian qua bằng mô hình SWOT, từ đó xây dựng chiến lược phát triển DLCD hiệu quả hơn cho thôn trong tương lai.

2. Phương pháp nghiên cứu

- Thu thập số liệu: Số liệu được nhóm sử dụng trong bài viết là số liệu thứ cấp được thu thập từ sổ sách, báo cáo thường niên, báo cáo tài chính, ngân sách có liên quan tại thôn Nặm Đăm, xã Quản Bạ, phòng Văn hóa huyện Quản Bạ...

- Phương pháp xử lý và phân tích số liệu: phương pháp thống kê mô tả, phương pháp so sánh, phương pháp SWOT...

- Một số chỉ tiêu nghiên cứu: số lượng homestay, lượt khách du lịch (khách trong nước và khách quốc tế), doanh thu, doanh thu bình quân/khách, doanh thu bình quân/hộ... [3].

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Thực trạng phát triển DLCD tại thôn Nặm Đăm, xã Quản Bạ, huyện Quản Bạ, tỉnh Hà Giang giai đoạn 2017 – 2019

3.1.1. Phát triển các dịch vụ du lịch tại thôn Nặm Đăm

Trong khoảng thời gian từ 2012 đến nay, DLCD thôn Nặm Đăm đã có mặt trên bản đồ du lịch của tỉnh Hà Giang. Kết quả này có được nhờ vào sự đồng lòng của người dân trong thôn, sự chỉ đạo sát sao của các cấp lãnh đạo xã, huyện và đầu tư của một số tổ chức như: Trung tâm con người và thiên nhiên PanNature (Việt Nam), Tổ chức Caritas của Thụy Sĩ. Nhiều nguồn vốn, các khóa tập huấn, đào tạo đã được triển khai nhằm thay đổi nhận thức của người dân, phát triển các sản phẩm du lịch có chất lượng. Nhận thấy việc đa dạng hóa các sản phẩm du lịch sẽ là phương thức tạo ra sự mới mẻ, ấn tượng và gia tăng thu nhập nên với sự nỗ lực của nhiều bên đến nay, sản phẩm du lịch của thôn Nặm Đăm đã có nhiều dịch vụ mang tính đặc trưng. Ban đầu, chỉ cung cấp dịch vụ ăn ngủ, bây giờ, các sản phẩm đã bao gồm cả sản phẩm văn hóa, trải nghiệm, ẩm thực... nhờ đó, tạo ra sự thích thú và níu chân du khách, đặc biệt là khách nước ngoài. Một số sản phẩm du lịch đang được triển khai và mang lại thu nhập cao cho thôn, huyện gồm:

Về các lễ hội, văn hóa địa phương: nhằm giữ gìn bản sắc văn hóa (BSVH) và phát triển du lịch (DL), thôn Nặm Đăm đã thành lập Ban quản lý và phát triển DL, Câu lạc bộ Homestay Nặm Đăm và thành lập 2 đội văn nghệ, gồm: Đội văn nghệ dân gian và Đội văn nghệ quần chúng để phục vụ du khách. Nhờ phát triển DL bằng cách phát huy BSVH truyền thống qua các ngôi nhà trình tường và lối sống thuần túy đậm chất văn hóa bản địa Nặm Đăm, đã trở thành nơi thu hút khách DL ngày càng đông.

Về các tour tuyến phục vụ tham quan tại thôn: hiện nay thôn Nặm Đăm đang triển khai 8 tour du lịch, với thời gian từ 1-2 ngày/tour như: tham quan thôn (bản) của người dân tộc Dao, H'mong, người Nùng; Tham quan thắng cảnh tại Cổng trời, chợ phiên Quản Bạ; Thác Nai – thác Trè em ở Nặm Đăm – Nam Sơn; Hang Lùng Khuyết... Ngoài ra, thôn còn kết nối với các tour du lịch trong và ngoài tỉnh.

Về sản phẩm đặc trưng, quà lưu niệm: việc sử dụng ưu thế sẵn có của địa phương là dược liệu và các bài thuốc dân gian của dân tộc Dao cũng đã được cấp ủy, chính quyền địa phương tạo điều kiện hỗ trợ hợp tác xã sản xuất sản phẩm có tem nhãn, bao bì đa dạng; khâu quảng bá sản phẩm được chú trọng và lựa chọn là một trong những sản phẩm OCOP của huyện. Hiện nay, trên địa bàn thôn đã có nhà trưng bày các sản phẩm của Hợp tác xã (HTX) cộng đồng Nặm Đăm gồm: trà gừng, thuốc tắm người Dao, chè Shan tuyết, rượu thuốc, các loại tinh dầu... cho phép du khách trải nghiệm và mua sắm trực tiếp tại đây.

Về dịch vụ nghỉ ngơi, ăn uống: huyện Quản Bạ đang triển khai thực hiện Đề án xây dựng Làng VHDLCD Nặm Đăm đạt chuẩn “Du lịch dựa vào cộng đồng ASEAN”; với 35 hộ dân trong thôn đăng ký tham gia; xây dựng Nặm Đăm trở thành địa điểm, sản phẩm du lịch nổi tiếng. Do nhu cầu của du khách và năng lực phục vụ của người dân trong thôn, nên số lượng cơ sở lưu trú

tăng nhanh trên toàn huyện, không chỉ tập trung tại thôn mà còn phát triển tại thị trấn, các xã lân cận. Nhờ làm tốt công tác kêu gọi, thu hút đầu tư; nhiều tổ chức, cá nhân đã mạnh dạn đầu tư vào lĩnh vực dịch vụ du lịch nên các cơ sở kinh doanh dịch vụ du lịch trên địa bàn huyện ngày càng phát triển. Hiện, toàn huyện có 2 khách sạn đạt tiêu chuẩn 2 sao; trên 10 nhà nghỉ, nhà trọ; 23 homestay với quy mô hàng trăm phòng (tổng kinh phí nhân dân tự đầu tư xây dựng trên 45 tỷ đồng); trên 100 cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống với tổng kinh phí nhân dân tự đầu tư xây dựng trên 10 tỷ đồng [7].

Về cơ bản, DLCĐ tại thôn Nậm Đăm đã đáp ứng yêu cầu của khách. Tuy nhiên, do hạn chế về năng lực ngoại ngữ nên việc đón tiếp khách nước ngoài vẫn còn phụ thuộc vào các doanh nghiệp lữ hành, HTX chưa kết nối được trực tiếp. Nguồn kinh phí cho xây dựng, tu sửa homestay chủ yếu vẫn là tự túc nên gặp khó khăn trong việc đầu tư các nhà ở đạt tiêu chuẩn cao. Sự liên kết với các công ty lữ hành còn yếu nên việc mở rộng các tour, tuyến du lịch vẫn mang tính tự phát và chưa được nhiều du khách biết đến.

3.1.2. Tác động của du lịch cộng đồng đến kinh tế thôn Nậm Đăm

Hiện nay, trong thôn Nậm Đăm có 26 hộ làm dịch vụ homestay đủ tiêu chuẩn đón khách với năng lực phục vụ 190 khách/ngày đêm. Bảng 1 cho thấy, số lượng khách liên tục tăng trong đó khách quốc tế có tốc độ tăng nhanh, bình quân tăng gấp đôi so với năm trước đó.

Bảng 1. Số lượng homestay, du khách tại thôn Nậm Đăm giai đoạn 2017 - 2019

Nội dung	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	So sánh tuyệt đối		So sánh tương đối (%)	
				2018/2017	2019/2018	2018/2017	2019/2018
Số lượng homestay	17	20	26	3	6	117,6	130,0
Lượt khách	4441	5380	9000	939	3620	121,1	167,3
Khách quốc tế	1350	2045	4720	695	2675	151,5	230,8
Khách trong nước	3091	3335	4280	244	945	107,9	128,3

(Nguồn: UBND xã Quản Bạ)

Theo kết quả tại Bảng 2, doanh thu từ du lịch của thôn tăng rất nhanh đạt 3,8 tỷ năm 2019. Mặc dù, chi phí của 1 khách thấp nhưng do đón tiếp nhiều lượt khách/năm nên thu nhập của các hộ làm dịch vụ homestay trung bình đạt từ 4 - 12 triệu đồng/tháng. Cả thôn có 52 hộ, hiện chỉ còn 1 hộ nghèo, 2 hộ cận nghèo; còn lại là hộ trung bình trở lên [8]. Đời sống vật chất, văn hóa tinh thần của nhân dân trong thôn ngày càng được nâng lên. Chính BSVH đã giúp Nậm Đăm trở thành điểm nhấn DL của huyện Quản Bạ và Công viên Địa chất toàn cầu - Cao nguyên đá Đồng Văn.

Bảng 2. Thu nhập các hộ homestay tại thôn Nậm Đăm giai đoạn 2017 - 2019

Nội dung	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	So sánh		So sánh	
				2018/2017		2019/2018	
				±Δ	%	±Δ	%
Doanh thu (triệu đồng)	900	1600	3800	700	177,8	2200	237,5
Lượt khách	4441	5380	9000	939	121,1	3620	167,3
Doanh thu bình quân/khách (nghìn đồng)	202,7	297,4	422,2	95	146,7	125	142,0
Số lượng homestay (hộ)	17	20	26	3	117,6	6	130,0
Doanh thu bình quân/hộ/năm (triệu đồng)	52,94	80,00	146,15	27,06	151,1	66,15	182,7

(Nguồn: UBND xã Quản Bạ)

Bảng 3 cho thấy, mức sống của người dân tại thôn Nậm Đăm đã có thay đổi theo hướng tích cực, 100% hộ gia đình đã có tivi và xe máy, nhà trình tường bằng đất đỏ được tu sửa kiên cố, gọn

gàng, các thiết bị đồ dùng được trang bị đầy đủ. Một nửa trong số đó đã có mạng Internet để sử dụng, điều này cũng góp phần phát triển du lịch mạnh hơn cũng như tiếp cận, quảng bá hình ảnh thôn sâu rộng hơn. Một phần ba số hộ đã có con em đi học chuyên nghiệp, đây cũng được coi là nguồn nhân lực tiềm năng cho phát triển du lịch tại thôn.

Bảng 3. Mức sống của người dân tại thôn Nặm Dăm năm 2019

Các tiêu chí	Số hộ	Tỷ lệ (%)
Có tivi	52/52	100
Có xe máy	52/52	100
Lắp mạng Internet	23/52	45
Có con em đi học chuyên nghiệp	13/52	25

(Nguồn: UBND xã Quản Bạ)

3.2. Phân tích cơ hội, thách thức trong phát triển DLCD tại thôn Nặm Dăm thông qua mô hình SWOT

3.2.1. Điểm mạnh (Strength)

Văn hóa bản địa đa dạng và vẻ cơ bản vẫn giữ được những nét văn hóa truyền thống của người Dao chàm như: trang phục, lễ hội, ẩm thực, nhà ở...

Thiên nhiên hùng vĩ, có nhiều điểm du lịch hấp dẫn du khách: hang Lùng Khúy, Thác Nai – thác Trê em, công Trời.

Khí hậu mát mẻ, trong lành và cảnh quan tự nhiên đẹp, còn hoang sơ, giản dị chưa bị khai thác ồ ạt nên tạo sức hấp dẫn, tính mới lạ cho du khách.

Sự vào cuộc đồng bộ và quyết liệt của chính quyền địa phương với nhiều hỗ trợ từ cơ chế chính sách và nhận thức tích cực của người dân tại thôn trong phát triển DLCD.

3.2.2. Điểm yếu (Weakness)

Hạ tầng giao thông, cơ sở vật chất chưa phát triển đồng bộ, còn nhiều thiếu thốn

Sản phẩm, dịch vụ du lịch chưa có mang tính đặc trưng mới chỉ tập trung ở dịch vụ lưu trú và ăn uống, chất lượng dịch vụ còn hạn chế.

Mức độ tham gia của doanh nghiệp lữ hành trong phát triển du lịch còn thấp.

Các nguồn lực cho phát triển du lịch của thôn còn hạn chế: nguồn vốn, nguồn nhân lực có trình độ chuyên môn...

3.2.3. Cơ hội (Opportunities)

Du lịch cộng đồng đã và đang trở thành xu thế được quan tâm, khuyến khích phát triển trên thế giới và Việt Nam.

Du lịch thôn Nặm Dăm nói riêng và Quản Bạ nói chung đang nhận được sự hỗ trợ lớn từ phía chính quyền địa phương: nguồn vốn, đào tạo, hỗ trợ tour tuyến...

Xu hướng dịch chuyển du lịch nội địa đang gia tăng khi đại dịch Covid 19 còn nhiều diễn biến phức tạp trên thế giới.

Tiềm năng du lịch của địa phương còn chưa được khai thác tối đa nên mức độ đa dạng hóa sản phẩm du lịch lớn.

3.2.4. Thách thức (Threat)

Các sản phẩm DLCD của tỉnh Hà Giang có nhiều nét tương đồng nên nếu không tạo được sự mới lạ sẽ không giữ chân khách du lịch.

Cạnh tranh giữa các vùng trong phát triển du lịch, kể cả trong nội bộ tỉnh Hà Giang cũng ngày càng gay gắt...

Du khách ngày càng có yêu cầu cao khi chọn lựa một điểm đến du lịch, điều này đòi hỏi các điểm đến luôn luôn phải đổi mới và nâng cao chất lượng sản phẩm dịch vụ.

Việc bảo tồn nét đẹp trong bản sắc văn hóa, môi trường thiên nhiên sẽ bị ảnh hưởng khi người dân quá chú trọng đến mục tiêu lợi nhuận.

4. Kết luận

Xác định phát triển DLCĐ là hướng đi trọng tâm của thôn trong tương lai góp phần thay đổi bộ mặt địa phương, nâng cao đời sống của người dân, dựa vào phân tích SWOT tại mục 3.2, nhóm tác giả xin đưa ra một số chiến lược phù hợp góp phần giúp địa phương và thôn Nặm Đăm có cơ hội nhận được nhiều lợi ích từ du lịch.

- Chiến lược SO: tận dụng chính sách hỗ trợ của tỉnh, huyện để phát triển sản phẩm du lịch đặc trưng, thu hút khách du lịch có xu hướng khám phá thiên nhiên và những nét đặc trưng trong văn hóa.

- Chiến lược WO: hoàn thiện hệ thống giao thông, đa dạng hóa các cách thức di chuyển để có thể khai thác, kết nối nhiều cảnh đẹp chưa được khám phá tại huyện Quan Ba.

- Chiến lược ST: đa dạng hóa các sản phẩm du lịch, nâng cao chất lượng các dịch vụ phục vụ du khách mà vẫn có thể bảo tồn nét văn hóa và bảo vệ môi trường.

- Chiến lược WT: Đa dạng hóa các hình thức đầu tư, nguồn vốn. Cần có sự liên kết chặt chẽ hơn giữa cơ quan quản lý – doanh nghiệp lữ hành – người dân trong phát triển DLCĐ nhằm quảng bá rộng rãi các sản phẩm du lịch đặc trưng của địa phương.

Đây là những gợi ý của nhóm tác giả trong dài hạn để phát triển DLCĐ tại thôn Nặm Đăm, trong thời gian tới HTX cùng lãnh đạo xã, huyện sẽ xây dựng những giải pháp cụ thể trong từng giai đoạn 3 năm, 5 năm. Từng bước tạo ra thương hiệu du lịch đặc thù của thôn và đưa DLCĐ của địa phương ngày càng có vị thế hơn trong bản đồ du lịch của khu vực Đông Bắc bộ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] H. Goodwin, and R. Santilli, "Community based tourism: a success?" *IRCT Occasional*, vol. 37, no. 1, p. 11, UK, 2009.
- [2] T. H. Y. Bui, *Community based tourism*. Education Publishing House, 2012.
- [3] A. T. Do, *Research on building linkage models in community based tourism development to increase income for households in the western districts of Ha Giang province*, The project coded DTXH.HG-0218, Department of Science and Technology of Ha Giang province, 2019.
- [4] T. T. Nguyen, and T. L. Lai, "Linkage model in community- based tourism development: lessons and experiences for Tuyen Quang province, Viet Nam," *International Journal of Engineering Technology Research & Management*, vol. 04, no. 02, pp. 317-331, March 2020.
- [5] T. T. Nguyen, T. M. H. Phung, and T. N. Nguyen, "Enhancing the indigenous people participation in community tourism development in the western districts, Ha Giang province, Vietnam," *International Journal of Economics, Commerce and Management*, vol. VIII, no. 1, pp. 119-129, January 2020.
- [6] T. M. Nguyen, "Community based tourism development in Buon Don district, Dak Lak province," Master thesis, University of Social Sciences & Humanities, Hanoi, 2013.
- [7] District People's Committee Quan Ba, Report on socio-economic results of Quan Ba district in 2017, 2018, 2019.
- [8] Commune People's Committee Quan Ba, Report on socio-economic results of Quan Ba commune in 2017, 2018, 2019.